

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta

Právnická fakulta

Obor řízení

Občanské právo

Uchazeč

JUDr. Pavel Koukal, Ph.D.

Pracoviště uchazeče, instituce

Odborný asistent, Právnická fakulta
Masarykova univerzita v Brně

Habilitační práce

Autorskoprávně volná složka díla a její lidskoprávní
zakotvení

Oponent

prof. JUDr. Jiří Srstka

Pracoviště oponenta, instituce

Katedra produkce Divadelní fakulty AMU

Olbrímí práce habilitanta Pavla Koukala zasluhuje více pozornosti, než je možné obsáhnout v oponentském posudku a to i z toho důvodu, že rozměr práce dosahuje průměrné délky románu. Ale ten se čte daleko pohodlněji než náročný odborný text. To myslím pochopitelně v obecné rovině a pozitivně.

Před vlastním jádrem oponentského posudku musím konstatovat, že habilitant naplnil z obsahového hlediska vrchovatě zadané téma a vyvaroval se pozorně stylistických nepřesností. Práce taktéž neobsahuje chyby, ať už jakéhokoli druhu. Habilitant bohatě pracoval s odbornou literaturou k tématu jeho práce se pojící, o množství citací ani nemluvě. Co čtivosti práce velice prospívá, jsou dílčí shrnutí na konci každé kapitoly, jakož i sumarizace závěrečná. Práce bohatě pracuje s českou i zahraniční odbornou literaturou, jakož i s judikaturou českých a zahraničních soudů, především pak z německy mluvících zemí.

Práce má hlavně akademický (teoretický) rozměr. Aplikační relace k realitě je v práci odhalována zejména prostřednictvím analýzy a poznámek ke skutečnostem i mimoprávní povahy. Habilitant tak postupuje od obecného (teoretického) ke konkrétnímu, pokud vůbec. Již sám název práce uvedenému napovídá. I právník zabývající se autorským právem musí pořádně zauvažovat o co, v případě výrazu autorskoprávně volná složka díla, vlastně jde. Habilitant totiž na celou problematiku nahlíží úplně z jiného směru, než se ve velké míře činívá, ne pozitivním vymezením a následnou analýzou, nýbrž vymezením negativním, které shledává koneckonců přesnějším. Typickým příkladem je výčet děl či jiných útvarů, jež nejsou autorskými díly a který uvádí § 2, odst. 6) autorského zákona. Jelikož habilitant pracuje s mnohými přesahy ve vztahu k nejrůznějším oborům mimo právo (třeba pohledy filosofickými), je mi trochu líto, že se nevěnoval více analýze pojmu „věc sama o sobě“, jež má přesah i do kosmologie ve smyslu zárodečné singularity. Ale nelze stihnout vše, že? To, co je v práci tak trochu

rozdrobena, je otázka navazující na negativní vymezení v tom smyslu, kde že je pak druhý konec prostoru, jejímž prvním limitem (hranicí) je ono zmiňované negativní vymezení? Existuje vůbec? Představuje ho výraz obsažený v § 2358, odst. 1) občanského zákoníku, kterým je právo (práva) duševního vlastnictví? Je vůbec nutné onen prostor uzavírat druhým limitem? V případě habilitační práce habilitanta jde však o nový způsob uvažování o dané problematice, což je velice přínosné.

Habilitační práci občas probleskne i humor, který bych nazval cestou od Cimrmana přes Kanta až k pojmu Robot, jenž vymyslel nikoli Karel, ale Josef Čapek. I v tom je diplomant výsostně přesný. Je to sympatické a potřebné odlehčení náročného textu.

Práce má několik záslužných vrcholů, které v jiné odborné literatuře nenajdeme. Jde především o analýzu „původnosti“, řečeno slovy zákonné podmínky znějící tak, že autorské dílo musí být původní ve smyslu autora vlastního duševního výtvoru. Zmiňuji tuto problematiku z toho důvodu, že ona „původnost“ a výraz „vlastní autorův duševní výtvor“ se v praxi vykládají poměrně neurčitě i obtížně. Habilitantův obsáhlý výklad těchto pojmů v této souvislosti je finalizován v závěru na straně 70 habilitační práce, habilitant ho shrnuje do 4 bodů a koneckonců dochází k závěru, že „původnost“ a „jedinečný výsledek tvůrčí činnosti“ je v určité míře v aplikační praxi spojitelný.

Dalším vrcholem práce je analýza děl vědeckých ve smyslu jejich „volnosti“ a to zejména v dílčím shrnutí na stranách 218 a 219. Habilitant ohledně této problematiky užitečně objasňuje to, že vlastní myšlenky nebo vědecké závěry obsažené v díle vědeckém jako v autorském díle, nejsou autorským právem chráněny.

Stejně tak velice potřebnou je druhá část práce, zabývající se konkurencí ústavně zaručených práv ve smyslu jejich konformního výkladu ve vztahu ke konkrétně stanoveným právům. Nutno podotknout, že jde znovu o zcela neobvyklý pohled, který má svou reflexi v praxi a který navazuje na poměrně opomíjené ustanovení § 2, odst. 1) občanského zákoníku. Habilitant tak úspěšně mimo jiné popisuje křehký vztah mezi osobnostními právy všeobecnými a osobnostními právy autorskými, které mohou do určité míry splývat a to právě v případě, kdy se poměrují s ústavně konformním výkladem.

Jediné, co lze snad habilitantovi, respektive jeho práci vytknout, je časté opakování již řečeného. Myslím však, že je to dáno strukturou práce, jež se nutně musí občas vracet k již napsanému.

Ale hlavně – Šedá je teorie, zelený je strom života.

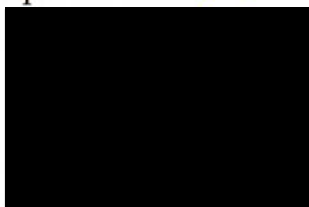
Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

- 1) **Může habilitant uvést praktické příklady děl malé mince?**
- 2) **Jaké okolnosti mohou vést k vyloučení protiprávního užívání autorského díla?**

Závěr

Habilitační práce JUDr. Pavla Koukala, Ph.D. „Autorskoprávně volná složka díla a její lidskoprávní zakotvení“ **splňuje vrchovatě** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Občanské právo.

V Praze dne 12. 4. 2019

podpis